

ZAŁĄCZNIK 1

Ramowy program praktyki dla słuchaczy Studiów Podyplomowych w zakresie Socjoterapii Pedagogicznej

1. Praktyka stanowi formę kształcenia umożliwiającą pogłębianie i weryfikację wiedzy oraz nabycie umiejętności pedagogicznych, nauczycielskich.

2. Celem praktyki pedagogicznej jest:

- poznanie organizacji pracy placówki i jej uczestników
- zdobycie wiedzy praktycznej i umiejętności planowania i prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych z uczniami
- zdobycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz indywidualnej i grupowej pracy z uczniami
- zdobycie umiejętności metodycznych w obszarze nauczanego przedmiotu (prowadzenia zajęć)
- przygotowanie lekcji (zajęć) pod względem merytorycznym i pedagogicznym (formułowanie celów, dobór treści, dobór metod i środków dydaktycznych)
- hospitacje lekcji bądź zajęć prowadzonych przez nauczyciela określonego przedmiotu
- dokładne zapoznanie się ze specyfiką placówki w której absolwent Studiów Podyplomowych zamierza pracować.

3. Zagadnienia realizowane w trakcie praktyki:

- zdiagnozowanie problemów występujących w grupie
- udział w realizacji bieżących zadań placówki, hospitacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych
- zdiagnozowanie trudności i niepowodzeń szkolnych
- samodzielne prowadzenie lekcji (zajęć) pod obserwacją opiekuna praktyk, zgodnie z przygotowanym konspektem
- zapoznanie się z pracą wychowawcy i samorządu szkolnego
- zapoznanie się z pracą zespołów metodycznych
- analiza planów i programów kształcenia
- zapoznanie się z pracą pedagoga i psychologa szkolnego
- hospitacja i współudział w organizowaniu zajęć

4. Efekty kształcenia:

Po zakończeniu praktyki pedagogicznej słuchacz:

1) posiada wiedzę na temat:

a) rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych,

b) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń,

- c) wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, psychologicznych, biologicznych i medycznych podstaw,
- d) współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów,
- e) głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących,
- f) projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju,
- g) struktury i funkcji systemu edukacji; celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych,
- h) podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich) oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych,
- i) specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych),
- k) bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie,
- l) projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego,
- m) etyki zawodu nauczyciela;

2) w zakresie umiejętności:

- a) potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych,
- b) potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji,
- c) potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych,
- d) potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną (dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą), korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii,
- e) posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków,
- f) posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej,
- g) potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi,
- h) potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych,

wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej,

i) potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym),

j) potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie,

k) potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce,

l) potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności,

m) potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów,

n) potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne,

o) potrafi zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego;

3. w zakresie kompetencji społecznych:

a) ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych),

b) jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela,

c) ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

d) ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka,

e) ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów,

f) odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze),

g) jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły;

5. Praktykę odbywają Słuchacze zgodnie z planem studiów w następującym okresie:

Rodzaj praktyki	Termin praktyki	Ilość godzin	Forma zaliczenia

Asystencka praktyka ogólnopedagogiczna	po 1 semestrze	10	Zaliczenie
Praktyka przedmiotowo-metodyczna asystencka (obserwacyjna)	w trakcie 2 semestru	25	Zaliczenie
Praktyka przedmiotowo-metodyczna (uczestnicząca)	w trakcie 3 semestru	25	Zaliczenie
	Razem	60	

Asystencka praktyka ogólnopedagogiczna

1. Praktykę pedagogiczną odbywa słuchacz Studiów Podyplomowych w wyznaczonej placówce przez okres 10 godzin.
2. W czasie praktyki słuchacze powinni zapoznać się z całokształtem pracy w placówce.
3. Ponadto słuchacze obowiązani są do:
  - Uczestnictwa w całokształcie zajęć placówki (zebrania: rady pedagogicznej, rady rodziców, uroczystościach placówki itp.)
  - Przygotowania niezbędnych pomocy do zajęć opiekuńczo – wychowawczych,
  - Poznania dokumentacji placówki,
  - Współdziałania w pełnieniu obowiązków wychowawcy.
6. Po zakończeniu praktyki słuchacz sporządza sprawozdanie końcowe, które winno uwzględniać:
  - Charakterystykę środowiska placówki,
  - Opis placówki (stopień organizacyjny i baza),
  - Zestawienie ilościowe i jakościowe zrealizowanie zadań
  - Korzyści osobiste wynikające z praktyki,
  - Inne uwagi o przebiegu praktyki.
7. Praktykę zalicza kierownik studiów podyplomowych po przedstawieniu pozytywnej opinii z miejsca praktyki oraz złożenia sprawozdania.
8. W czasie odbywania praktyki słuchacz podlega dyrektorowi placówki oraz bezpośrednio nauczycielowi opiekunowi. Wszystkie działania słuchacza na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wymienionego wyżej nauczyciela opiekuna.
9. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbyciu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić kierownika studiów podyplomowych, podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku kierownik zadecyduje o dalszym postępowaniu.
10. W terminie dwóch tygodni po zakończeniu praktyki słuchacz składa wymagane dokumenty kierownikowi studiów podyplomowych.

Praktyka przedmiotowo – metodyczna asystencka (obserwacyjna)

1. Praktykę przedmiotowo – metodyczną asystencką (obserwacyjną) odbywa słuchacz Studiów Podyplomowych w wybranej placówce w wymiarze 25 godzin. Rzeczywisty czas trwania praktyki oraz szczegółowy jej przebieg słuchacz uzgadnia indywidualnie z dyrektorem placówki. W powyższej liczbie słuchacz aktywnie obserwuje wskazaną liczbę godzin wybranego przedmiotu(zajęć) lub grupy przedmiotów(zajęć). Do określonego wyżej wymiaru praktyki nie został wliczony czas przeznaczony na omówienie obserwowanych lekcji(zajęć) oraz sporządzania arkuszy obserwacyjnych, a także innych działań stanowiących integralną część praktyki.
2. Podstawowym celem praktyki jest przygotowanie słuchacza do samodzielnego prowadzenia zajęć. Słuchacz powinien opanować, w możliwie najszerszym zakresie, cały proces przygotowania i realizacji zajęć z uczniami oraz przygotować się do samodzielnej oceny tych zajęć. Ponadto powinien uczestniczyć w innych zadaniach opiekuńczo – wychowawczych organizowanych w tym czasie przez szkołę.
3. Wszystkie działania słuchacza na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela zwanego dalej nauczycielem - opiekunem.
4. Zewnętrznym przejawem obserwowania zajęć przez słuchacza powinny być sporządzone przez niego arkusze obserwacyjne (wg poznanego wcześniej wzoru). Arkusze te wykonane na luźnych kartkach lub oddzielnym zeszyte, muszą być potwierdzone na bieżąco przez nauczyciela opiekuna.
5. Każde obserwowane przez słuchacza zajęcie powinno zostać przez nauczyciela opiekuna omówione. Omówienie to powinno pozwolić słuchaczowi na wyjaśnienie wszystkich okoliczności towarzyszących obserwowanemu zajęciu i przygotowanie go do dalszej, jeszcze bardziej wnikliwej obserwacji przebiegu następnych zajęć.
6. Fakt obserwowania przez słuchacza zajęć oraz realizacji innych zleconych mu zajęć powinien zostać odnotowany w sprawozdaniu. W zapisie uwzględnić należy: dzień, godzinę, klasę/grupę i temat przeprowadzonych zajęć oraz nazwisko osoby prowadzącej.
7. Sprawozdanie z praktyk oraz potwierdzone arkusze obserwacyjne stanowią podstawową dokumentację zrealizowanej praktyki. Dokumentacja ta wraz z uzyskanym po zakończeniu praktyki poświadczeniem faktu jej odbycia przez dyrektora placówki oraz krótką opinią o przebiegu praktyki stanowi podstawę do zaliczenia praktyki.
8. Warunkiem zaliczenia praktyki przedmiotowo – metodycznej asystenckiej (obserwacyjnej) jest złożenie wypełnionej i poświadczonej dokumentacji kierownikowi studiów podyplomowych.
9. W czasie odbywania praktyki słuchacz podlega w zakresie jej przebiegu dyrektorowi placówki oraz bezpośrednio nauczycielowi – opiekunowi.
10. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbywaniu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić kierownika studiów podyplomowych podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku kierownik zadecyduje o dalszym postępowaniu.

Praktyka przedmiotowo – metodyczna uczestnicząca

1. Praktykę przedmiotowo – metodyczną uczestniczącą odbywa słuchacz Studiów Podyplomowych w wyznaczonej placówce w wymiarze 25 godzin.

2. Podstawowym celem praktyki jest wstępne przygotowanie słuchacza do realizacji zajęć wychowawczych, dydaktycznych, itp. Słuchacz powinien poznać, w możliwie najszerszym zakresie, cały proces przygotowania i realizacji zajęć z wychowankami oraz przygotować się do samodzielnej oceny tych zajęć. Ponadto powinien uczestniczyć w innych zadaniach opiekuńczo – wychowawczych organizowanych w tym czasie przez placówkę.
3. W czasie odbywania praktyki słuchacz jest zobowiązany do samodzielnego przeprowadzenia minimum 10 godzin zajęć wychowawczych.
4. Wszystkie działania słuchacza na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wyznaczonego przez dyrektora placówki nauczyciela zwanego dalej nauczycielem - opiekunem.
5. Zewnętrznym przejawem przygotowania zajęć przez słuchacza powinny być sporządzone przez niego konspekty (wg poznanego wcześniej wzoru). Konspekty te wykonane na luźnych kartkach lub oddzielnym zeszycie, muszą być zatwierdzone przed przystąpieniem do zajęć przez nauczyciela opiekuna.
6. Każde przeprowadzone przez słuchacza zajęcie powinno zostać przez nauczyciela opiekuna omówione. Omówienie to powinno pozwolić słuchaczowi na wyjaśnienie wszystkich okoliczności towarzyszących zrealizowanemu zajęciu i przygotowanie go do dalszego zoptymalizowanego planowania następnych zajęć.
7. Fakt przeprowadzenia przez słuchacza zajęć oraz realizacji innych zleconych mu zadań powinien zostać odnotowany w sprawozdaniu z praktyk. W zapisie uwzględnić należy: dzień, godzinę, grupę i temat przeprowadzonych zajęć.
8. Sprawozdanie oraz zatwierdzone konspekty stanowią podstawową dokumentację zrealizowanej praktyki. Dokumentacja ta wraz z uzyskanym po zakończeniu praktyki poświadczeniem faktu jej odbycia przez dyrektora placówki oraz krótką opinią o przebiegu praktyki stanowi podstawę do zaliczenia praktyki.
9. Warunkiem zaliczenia praktyki przedmiotowej – uczestniczącej jest złożenie wypełnionej i poświadczonej dokumentacji kierownikowi studiów podyplomowych w terminie 14 dni od jej zakończenia.
10. W czasie odbywania praktyki słuchacz podlega w zakresie jej przebiegu dyrektorowi placówki oraz bezpośrednio nauczycielowi – opiekunowi.
11. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbywaniu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić kierownika studiów podyplomowych podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku kierownik zadecyduje o dalszym postępowaniu.

Każdy słuchacz Studiów Podyplomowych powinien :

- zapoznać się z regulaminem praktyk
- wypełnić deklarację dotyczącą miejsca odbywania praktyk pedagogicznych
- uzyskać skierowanie na praktykę od kierownika studiów podyplomowych
- wypełnić oświadczenie dotyczące ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków

Praktyka będzie wrywkowo hospitowana przez kierownika studiów podyplomowych.

Koszalin, ...r.

SKIEROWANIE NA PRAKTYKĘ ZAWODOWĄ

Politechnika Koszalińska Instytut Technologii i Edukacji ul. Śniadeckich 2 w Koszalinie
kieruje Pana/Panią .....

Słuchacza Studiów Podyplomowych z zakresu Socjoterapii Pedagogicznej

semestr studiów: ....., na praktykę zawodową do: .....

.....
.....

(nazwa i adres szkoły)

na okres od ..... do .....

.....
(podpis i pieczęć Kierownika Studiów Podyplomowych)

.....
Imię i nazwisko

Koszalin, dnia.....

.....
Rodzaj i semestr studiów

**DEKLARACJA
DOTYCZĄCA MIEJSCA ODBYWANIA PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ**

Niniejszym informuję, że praktykę pedagogiczną odbywać będę w

.....
.....
.....
.....

w terminie od..... do.....20... roku.

.....
podpis słuchacza

Nazwisko i imię słuchacza

Koszalin, dn.....

.....

semestr studiów

.....

.....

Pesel.....

Telefon kontaktowy, e-mail:

.....

.....

OŚWIADCZENIE

W związku z praktykami, które odbywać się będą w terminie od.....do.....

w.....

.....

.....

.....

(proszę podać nazwę i adres instytucji)

oświadczam, że jestem ubezpieczona/y od następstw nieszczęśliwych wypadków w

.....

(podać nazwę ubezpieczyciela)

W przypadku braku ubezpieczenia oświadczam, że zostałam/em poinformowana/y o konieczności dokonania takiego ubezpieczenia i jestem świadoma/y konsekwencji wynikających z jego braku.

.....

(podpis słuchacza)

.....
pieczętka szkoły

....., dnia .....

OPINIA O ODBYCIU PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ

Zaświadcza się, że Pan/Pani.....odbył /a
praktykę pedagogiczną w tutejszej szkole/placówce w okresie od ..... do
..... w liczbie.....godzin

Praktyka odbywała się pod opieką nauczycieli w następujących klasach:

Klasa/grupa ..... nauczyciel - opiekun .....,

Klasa/grupa ..... nauczyciel - opiekun .....,

Klasa/grupa ..... nauczyciel - opiekun .....

I. Opinia o pracy pedagogicznej praktykanta:

a) umiejętność planowania czynności nauczycielskich/wychowawczych

.....
.....

b) umiejętność organizowania przydzielonych zadań - czynności .....

.....
.....

c) znajomość i wykorzystywanie literatury pedagogicznej .....

.....
.....

d) przejawiane inicjatywy w pracy pedagogicznej ich zaspokajania .....

.....
.....

f) umiejętność nawiązywania kontaktu z uczniami/wychowankami

.....
.....

g) stopień zaangażowania w zadania dydaktyczno - wychowawcze w klasie (w szkole).....

.....
.....

h) inne uwagi .....

.....
.....

II. Ogólna charakterystyka praktykanta:

a) kultura osobista.....

b) takt pedagogiczny .....

c) umiejętność współzycia w zespole .....

d) obowiązkowość i odpowiedzialność.....

e) punktualność i zdyscyplinowanie w pracy.....

f) zaangażowanie w pracach społecznych.....

g) respektowanie uwag i wskazówek nauczycieli/wychowawców .....

.....
h) inne uwagi .....
III. Ocena ogólna praktykanta (szczególnie wyróżniająca, pozytywna, negatywna) .....

.....
Podpisy nauczycieli - ychowawców

.....
.....

Podpis Dyrektora Szkoły/Placówki

.....

KONSPEKT LEKCJI / ZAJĘĆ WYCHOWAWCZYCH

Przedmiot/zajęcia.....

Klasa/grupa.....

Typ szkoły/placówki.....

Dział programowy.....

Temat lekcji/zajęć.....

Planowany czas lekcji/zajęć.....

Cele ogólne:

.....
.....
.....
.....
.....

Cele operacyjne:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Metody pracy.....

Formy organizacyjne.....

Środki dydaktyczne.....

Przebieg lekcji/zajęć:

Czynności wstępne

.....
.....
.....
.....

FAZA WPROWADZAJACA:

ARKUSZ HOSPITACYJNY

Imię i nazwisko prowadzącego.....

Data hospitacji.....Miejsce.....

Rodzaj zajęć.....

Planowany temat.....

Zagadnienia programowe (treści).....

Przewidywane cele zajęć:

➤ Ogólne:

➤ Szczegółowe:

Stosowane metody pracy

Formy organizacyjne

Środki dydaktyczne (materiały, pomoce, urządzenia)

Sposób sprawdzenia stopnia realizacji celów (forma ewaluacji)

Pomocna literatura przedmiotu

(UWAGI HOSPITUJĄCEGO)

1. Efektywność zajęć (poziom umiejętności)

.....
.....
.....
.....

2. Poziom osiągnięcia założonych celów

.....
.....
.....
.....

3. Relacje interpersonalne w grupie

.....
.....
.....
.....

4. Atmosfera na zajęciach

.....
.....
.....
.....

II. Uwagi, osobiste refleksje, sugestie, wnioski

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

podpis hospitującego

.....

.....
.....
Podpis słuchacza

Potwierdzam opisany przebieg praktyki

Ocena słuchacza z praktyk pedagogicznych: .....

.....
miejsowość

.....
data i podpis nauczyciela/wychowawcy – opiekuna praktyk

.....
miejsowość

.....
data podpis i pieczęć dyrektora szkoły/placówki

Ocena za praktykę: .....

Zaliczam praktykę pedagogiczną / Nie zaliczam praktyki pedagogicznej

Ocena końcowa .....

.....
data pieczęć i podpis Kierownika Studiów Podyplomowych Politechniki Koszalińskiej